

Generatywna AI jako **współautor** materiałów dydaktycznych

Interaktywne wizualizacje matematyczne dla uczelni technicznych

Dorota Krawczyk-Stańdo
Politechnika Łódzka

Adrian Stańdo
Capgemini Invent · PJATK

CZĘŚĆ I · Perspektywa dydaktyczna

Matematyka, której nie widać

● Prowadzi: **Dorota Krawczyk-Stańdo** · Politechnika Łódzka

Studenci i AI — jak to wygląda naprawdę?

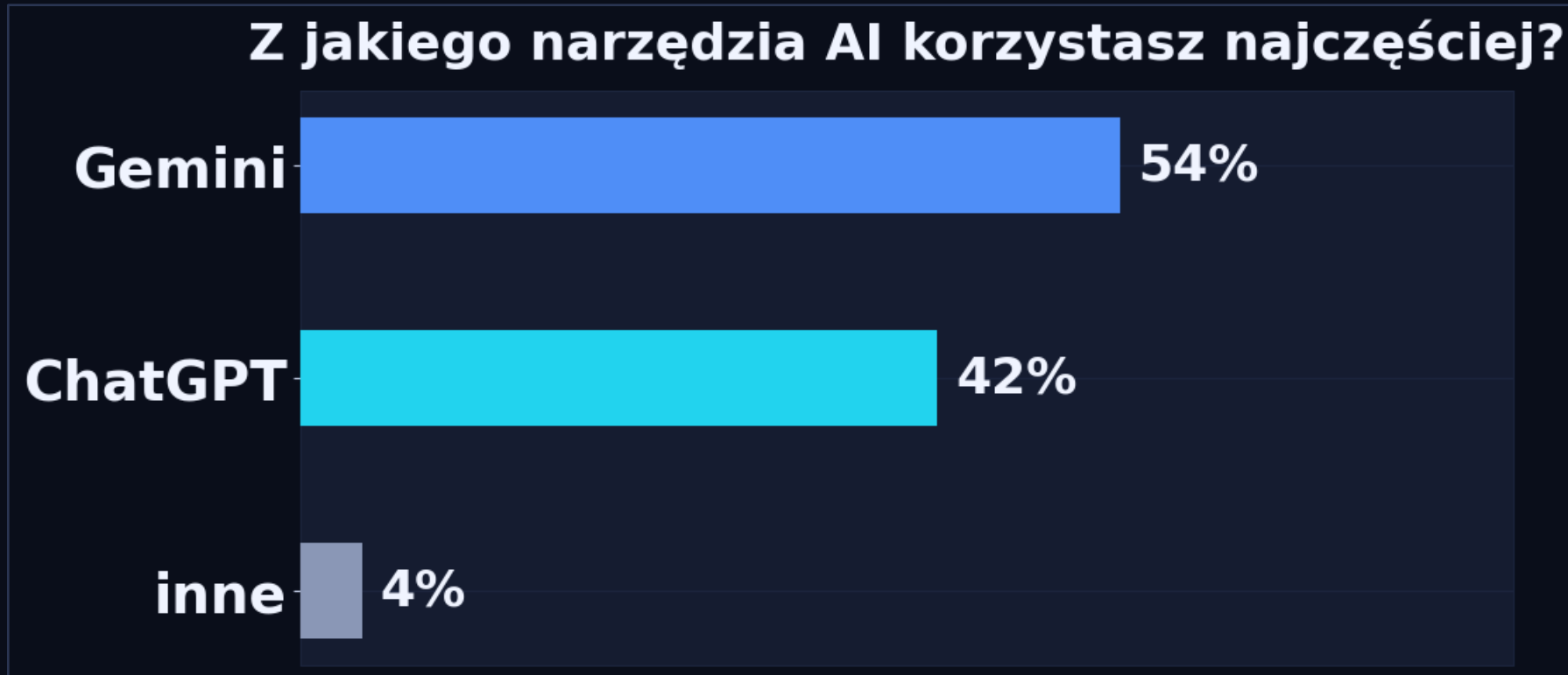
96%

korzysta z AI
w życiu codziennym

100%

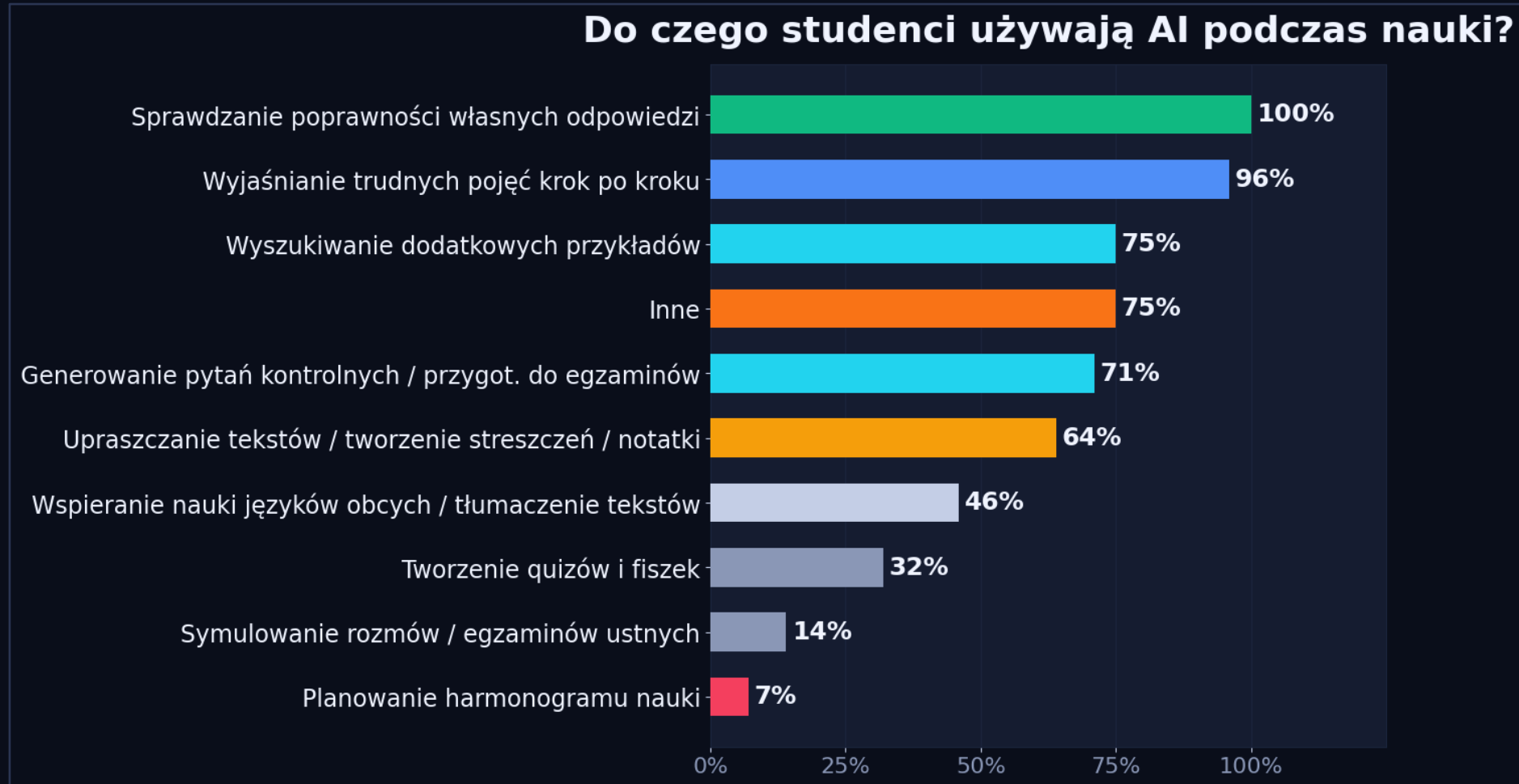
używa AI
w celach edukacyjnych

Gemini wyprzedza ChatGPT — dlaczego?

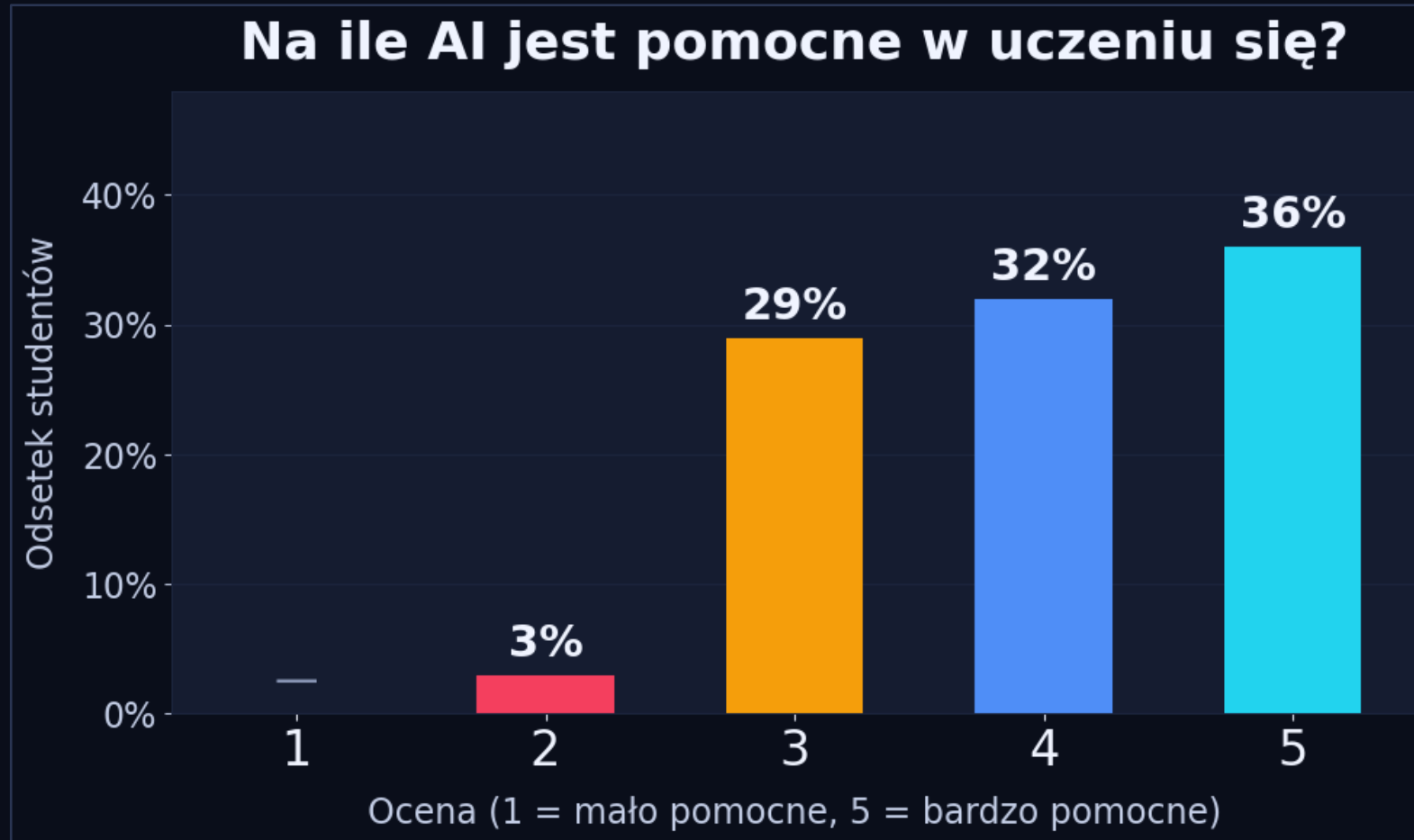

Google AI Pro — za darmo na rok dla studentów uczelni wyższych, aktywny w Polsce od 2025 r.

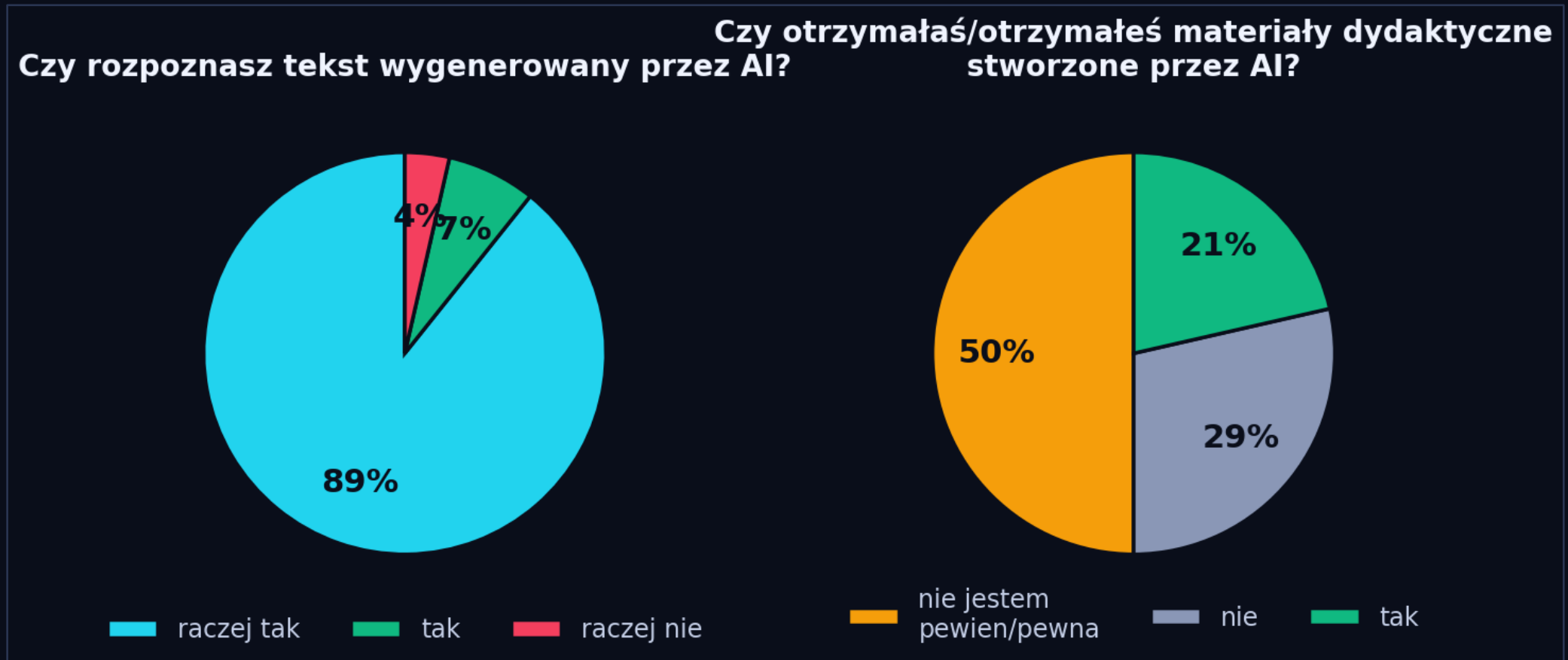
Do czego studenci **naprawdę** używają AI?

Jak pomocne jest AI w uczeniu się?

96% rozpozna tekst AI — ale czy wiedzą, co dostają?

Studenci ufają własnej intuicji w wykrywaniu AI — mimo że połowa nie wie, czy materiały dydaktyczne są przy jej pomocy wygenerowane.

Gdzie studenci tracą intuicję?

Matematykę na politechnice wykłada się symbolicznie.

Student opanowuje wzory, podstawia dane i otrzymuje wynik.

Ale za symbolami znika obraz. Czym geometrycznie jest element pola? Jak wygląda granica sumy na zakrzywionej powierzchni?

To luka między „umiem policzyć” a „rozumiem, co liczę”.

Właśnie ona decyduje o tym, czy wiedza zostaje.

*„Można nauczyć się czytać nuty —
nie słysząc przy tym muzyki.”*

CO WIDZI STUDENT

$$\iint_D f(x, y) dx dy$$

„Liczę — ale co?”

wzór bez obrazu = wynik bez zrozumienia

Dać matematykę do dotknięcia

Interaktywna aplikacja w przeglądarce. Bez instalacji, wystarczy link. Każdy moduł to jedno pojęcie.

Student sam zmienia parametry suwakami i natychmiast widzi skutek na wykresie 2D i 3D.

7

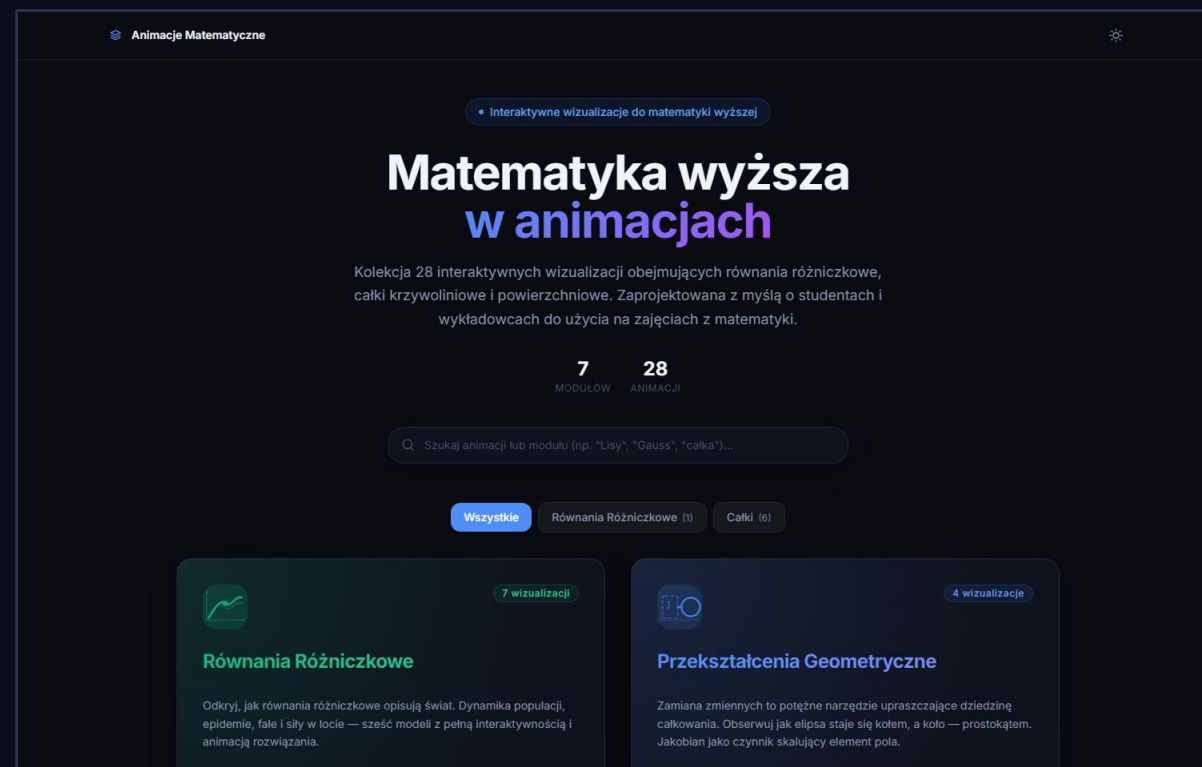
modułów

28

animacji

0

instalacji

Zobaczmy to na żywo

Otwórzmy aplikację w przeglądarce i przejdźmy przez przykłady.

- ▶ **Współrzędne biegunowe** — przekształcenie koła w prostokąt
- ▶ **Lisy i króliki** — równania różniczkowe, które "żyją"
- ▶ **Model SIR (pandemia)** — ewolucja rozprzestrzeniania się wirusa
- ▶ **Sumy Riemanna** — granica staje się: polem pod krzywą, objętością pod powierzchnią
- ▶ **Całka krzywoliniowa** — "płot" nad krzywą — geometria w 3D

Koło, które przekształca się w prostokąt

● Lewa: koło (x, y)

Naturalna dziedzina całkowania —
niewygodna do liczenia.

● Prawa: prostokąt (r, φ)

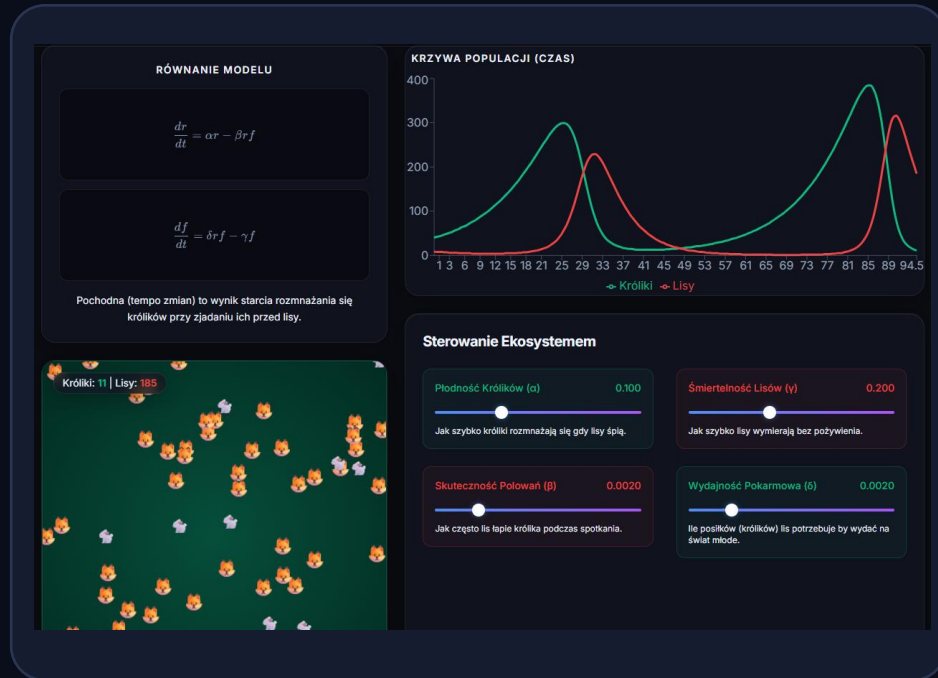
Te same punkty we współrzędnych
biegunowych.

● Jakobian $J = r$

Mierzy, ile razy mapa "rozciąga" element
pola.

Lisy i króliki — równania, które żyją

Drapieżnik i ofiara regulują swoją liczebność nawzajem. Dwa proste równania — a na ekranie widać tętniący ekosystem.

$$dr/dt = ar - \beta rf$$

$$df/dt = \delta rf - \gamma f$$

Więcej królików → rosną lisy → spada liczba królików → głodują lisy. Cykl się zamyka.

Suwaki zmieniają reguły gry. Student eksperymentuje i sam odkrywa rytm oscylacji.

Model SIR — pandemia jako układ ODE

S — podatni, I — chorzy, R — ozdrowiały. Trzy liczby opisują epidemię. Model jest deterministyczny, ale wrażliwy na parametry.

β (zaraźliwość) i γ (powrót do zdrowia) decydują, czy epidemia wybucha czy gaśnie. Student zmienia suwaki i widzi próg.

Te same równania — inne dane. Tak modeluje się gripę, COVID, odrę. Matematyka = jedno narzędzie.

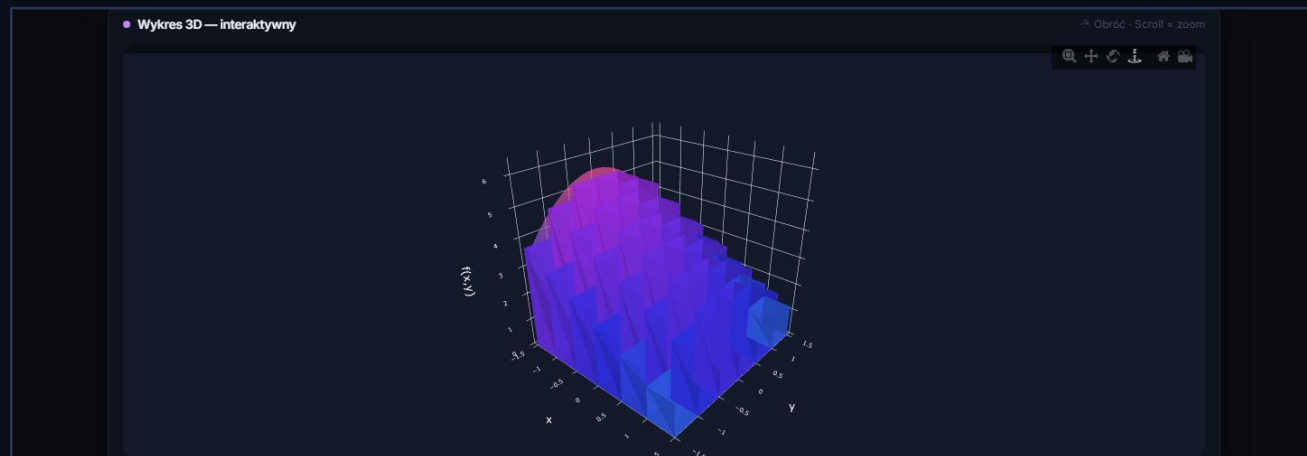
Granica, którą widać

Pole dzielimy na prostokąty. Im więcej podziałów N , tym wierniej suma przybliży pole pod krzywą.

$N = 9 \rightarrow$ błąd $\sim 8\%$. $N = 20 \rightarrow \sim 1\%$.
Granica przestaje być abstrakcyjnym symbolem.

To samo w 3D. Słupki wypełniają bryłę pod powierzchnią — całka podwójna staje się obrazem.

Całka pojedyncza — pole pod krzywą

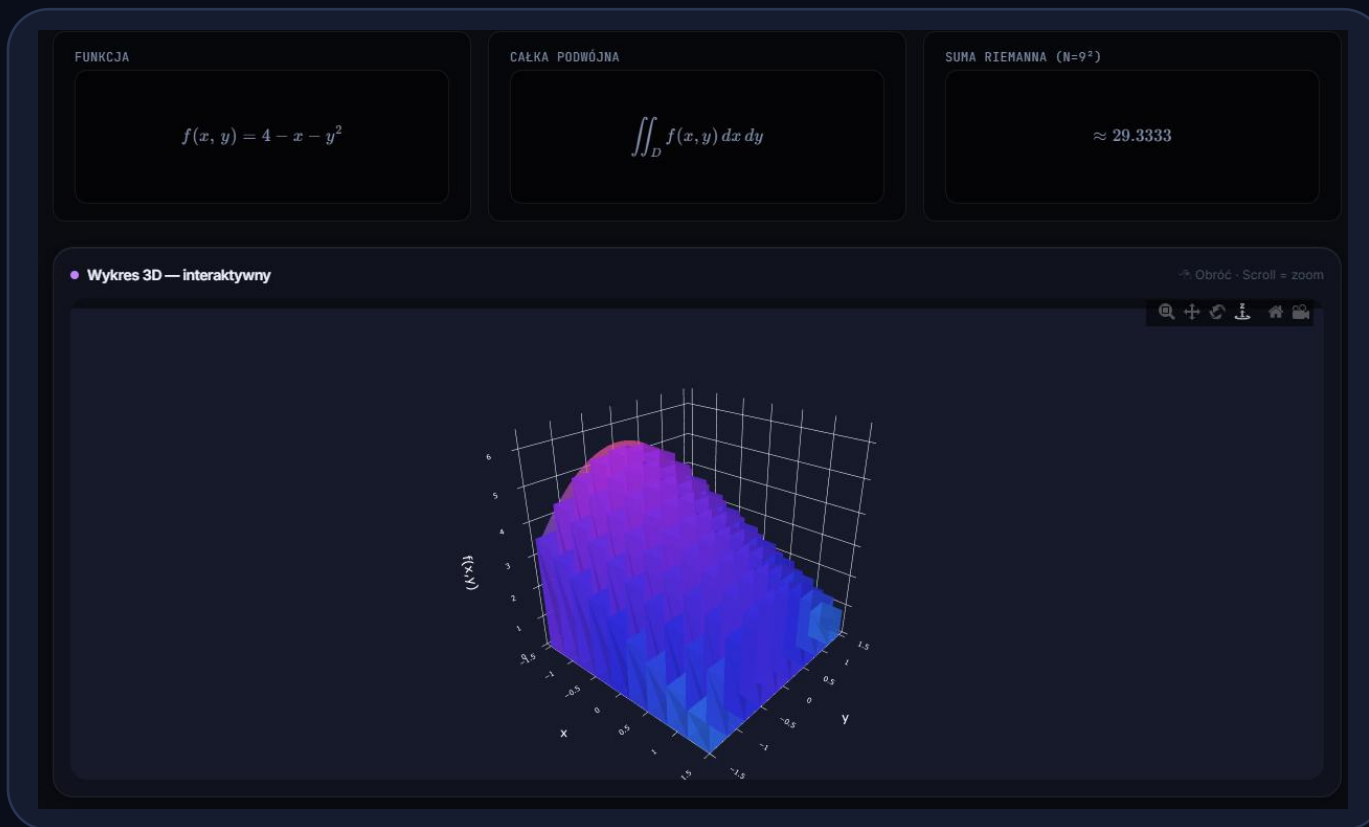

Suma Riemanna: prostokąty pod wykresem funkcji. Szerokość $\rightarrow 0$, liczba $\rightarrow \infty$.

Granica tej sumy to właśnie całka oznaczona. Student widzi, jak przybliżenie staje się dokładne.

Suwak N: od 4 prostokątów do 200 — błąd spada na oczach. Definicja nabiera sensu.

Całka podwójna — bryła pod powierzchnią

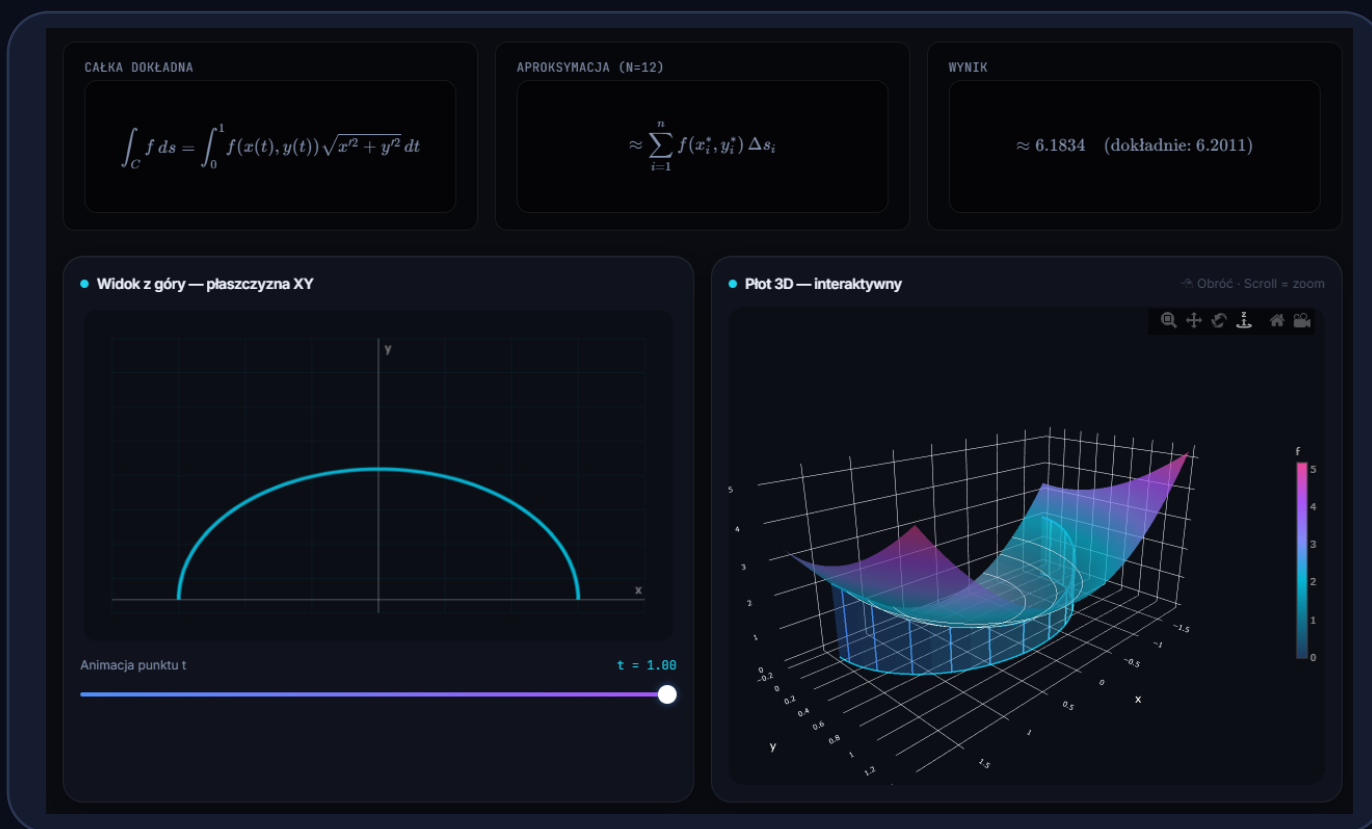

Zamiast prostokątów — prostopadłościany pod powierzchnią $z(x,y)$. Suma $\rightarrow$ całka podwójna.

Dziedzina całkowania to teraz obszar D na płaszczyźnie. Widać, jak go pokrywamy siatką.

Animacja 3D pozwala obrócić bryłę i zobaczyć, czym naprawdę jest $\iint \iint f dA$.

Płot nad krzywą — całka krzywoliniowa

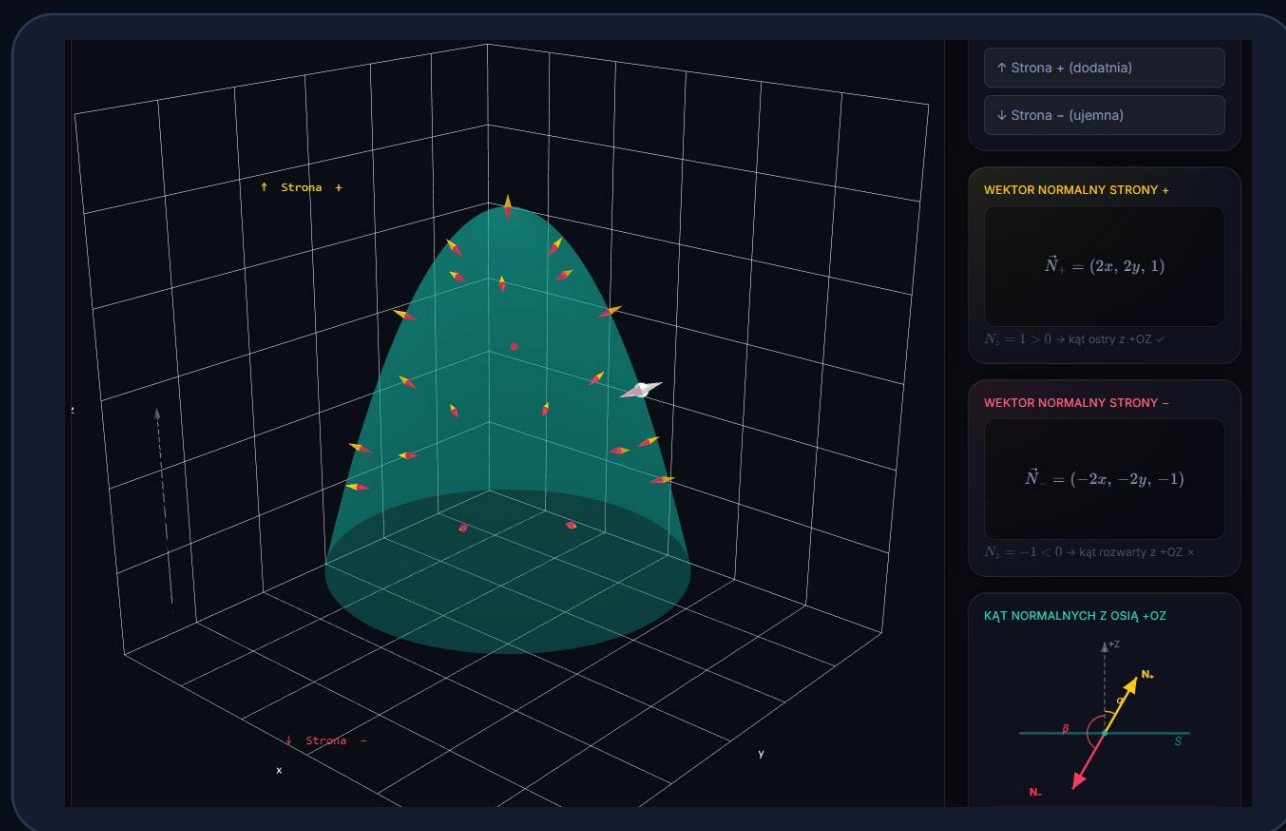

Krzywa C w płaszczyźnie, funkcja $f(x,y)$ = wysokość. Całka to pole bocznej powierzchni płotu.

Nie „po obszarze”, lecz „po krzywej” — to zasadnicza różnica od całki podwójnej.

Animacja pokazuje definicję, nie zastosowanie. Student buduje intuicję przed wzorem.

Strona „+” i „-” — orientacja powierzchni

Całka powierzchniowa zorientowana zależy od tego, z której strony patrzymy — strumień przez powierzchnię ma znak.

Normalny wektor n wskazuje stronę dodatnią. Obrócenie powierzchni zmienia znak całki.

Animacja pozwala zobaczyć, jak normalny obraca się wzdłuż płata i co zmienia orientacja.

Wykładowca nie znika — zmienia rolę

1

Autor koncepcji

Decyduje, które pojęcie i jak pokazać. To wybór dydaktyczny, nie techniczny.

2

Ekspert merytoryczny

Pilnuje poprawności matematycznej i recenzuje każdy efekt.

3

Projektant doświadczeń

Z nadawcy wzorów staje się twórcą sytuacji, w których rodzi się intuicja.

4

Krytyczny recenzent

AI może się mylić — odwrócone osie, złe przekształcenia. Bez wiedzy dziedzinowej błędy przejdą niezauważone.

CZĘŚĆ II · Jak to powstało

Co siedzi pod maską AI

● Prowadzi: **Adrian Stańdo** · Capgemini Invent · PJATK

AI to nie tylko ChatGPT

Sztuczna inteligencja (AI)

Nazwa pochodzi z 1955 r. · Paradygmat projektowania systemów realizujących zadania uznawane za inteligentne

Systemy regułowe

Reguły decyzyjne budowane statycznie, bez uczenia na danych treningowych

np. systemy eksperckie, drzewa decyzyjne z ręcznie kodowanymi regułami IF-THEN

Uczenie maszynowe (ML)

Reguły wyznaczone automatycznie na podstawie danych treningowych

Modele
dyskryminacyjne

Modele
generatywne

Uczenie ze
wzmocnieniem

Dyskryminacyjne vs Generatywne

Modele dyskryminacyjne

Modelują zależność warunkową między cechami a wynikiem, aby przewidzieć konkretną wartość liczbową.

Cel — estymacja rozkładu a posteriori:

$$P(Y | X)$$

$X \in X$ (przestrzeń cech), $Y \in Y$ (etykiety)

Predykcja — maksymalizacja rozkładu warunkowego:

$$y^* = \operatorname{argmax} P(Y=y | X=x)$$

Przykłady: klasyfikator spamu, rozpoznawanie obrazów

Modele generatywne

Modelują ogólny rozkład danych treningowych, aby móc wygenerować ich nowe, podobne przykłady.

Cel — estymacja rozkładu danych:

$$P(X) \quad \text{lub} \quad P(X, Y)$$

Typy: GAN · Diffusion models · LLM

Inferencja — autoregresywna maksymalizacja rozkładu warunkowego:

$$P(X_{t+1} | X_1, X_2, \dots, X_t)$$

$$x^* = \operatorname{argmax} P(X_{t+1}=x_{t+1} | X_1=x_1, \dots, X_t=x_t)$$

Przykłady: GPT, Claude, Gemini, DALL-E

Ten sam tekst — dwa różne modele

Jak reaguje model dyskryminacyjny, a jak generatywny?

„Nie rozumiem, dlaczego całka z $\sin(x)$ od 0 do π wynosi 2 , a nie 0 ?”

Model dyskryminacyjny

Pytanie: $P(Y \mid \text{wiadomość})$

$Y \in \{\text{wymaga-pomocy, nie-wymaga-pomocy}\}$

$y^* = \operatorname{argmax} P(Y=y \mid X=x)$

→ "wymaga pomocy" ($p = 0.94$)

Klasyfikuje — nie wyjaśnia

Model generatywny (LLM)

Pytanie: $P(X_{t+1} \mid X_1 \dots X_t)$

$x^* = \operatorname{argmax} P(X_{t+1}=x_{t+1} \mid X_1=x_1, \dots, X_t=x_t)$

→ „Całka z $\sin(x)$ na $[0, \pi]$ wynosi 2 , bo $-(\cos(\pi)-\cos(0))=2$.”

Generuje odpowiedź token po tokenie

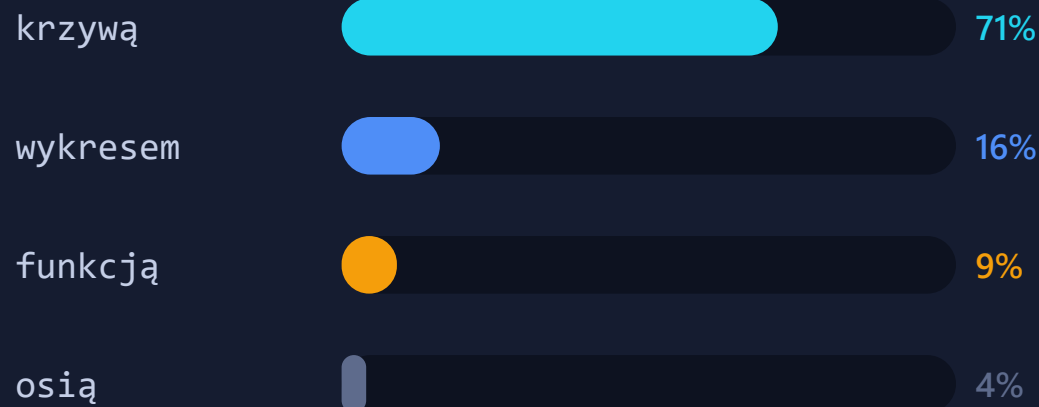
Słowo po słowie

Model nie myśli zdaniami. Czyta tekst i przewiduje najbardziej prawdopodobny kolejny fragment — token.

Dokleja go i powtarza. Słowo po słowie buduje całą odpowiedź.

To wszystko. Cała "pozorna" inteligencja bierze się z bardzo dobrego przewidywania następnego tokenu.

Całka oznaczona to pole pod _____

Model wybiera "krzywą" i pyta o następny token (tu: słowo). I tak w kółko.

Nie tylko ChatGPT — cała rodzina LLMów

OpenAI

GPT

model komercyjny, w chmurze

Anthropic

Claude

model komercyjny, w chmurze

Google

Gemini

model komercyjny, w chmurze

...a obok — modele otwarte (open-source), np.: **Llama, Gemma, Mistral**

Można uruchomić na własnym sprzęcie kilkoma komendami — np. poprzez Ollama czy Google Edge Gallery na smartfonach. Modele działają bez chmury, bez wysyłania danych na zewnątrz.

Dane pod kontrolą. Niezbędne do pracy z danymi tajnymi u poufnymi.

Czym jest **agent AI**?

Sam model tylko generuje tekst. Dołącz mu cztery elementy — i zaczyna oddziaływać ze światem zewnętrznym.

Z tego powstaje **agent AI** — chatbot nowej generacji, który nie tylko mówi, ale **działa**.

Jest to uproszczony model – w dzisiejszych czasach można dodać jeszcze MCP, skille, wielopoziomą organizację instrukcji, bezpieczeństwo, autoryzację, itd.

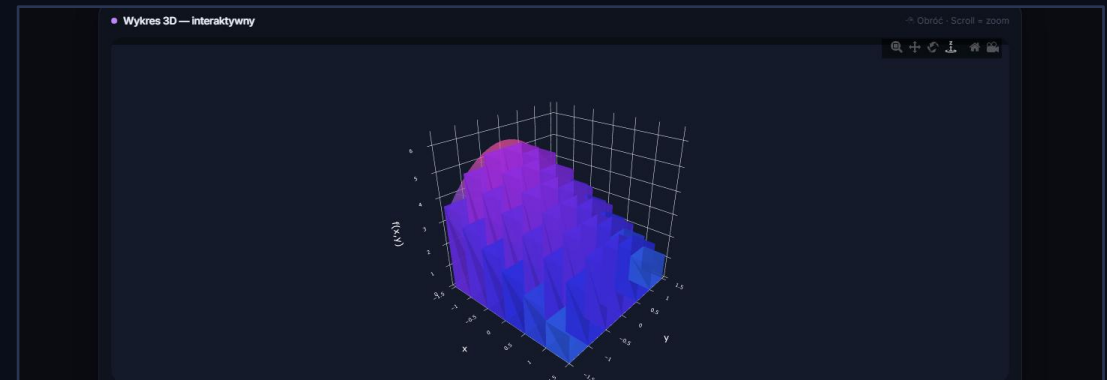
Claude Code — agent, który programuje

Asystent działający w terminalu. Mówisz mu, czego chcesz — zwykłym językiem.

- **Czyta i zapisuje pliki**
ma dostęp do całego projektu
- **Uruchamia polecenia**
instaluje, buduje i testuje kod
- **Pamięta zasady projektu**
plik z instrukcjami = jego pamięć
skille = powtarzalne procedury i instrukcje w trakcie pisania kodu

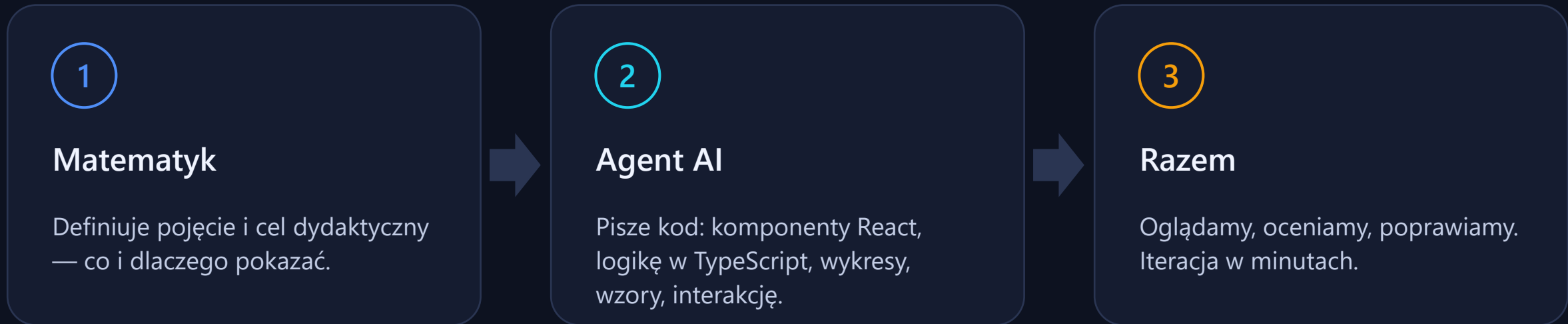
TY PISZESZ:

„Dodaj wizualizację sumy Riemanna z suwakiem N i wykresem 3D.”

...gotowy, działający komponent — w minuty.

Jak powstała ta aplikacja

Efekt: tygodnie pracy zespołu programistów → godziny. Człowiek pozostaje ekspertem — AI jest wykonawcą.

Wiedza dziedzinowa jest kluczowa: AI proponuje, matematyk weryfikuje. Błędy w kodzie (odwrócone osie, złe przekształcenia) są subtelne — wykrywa je tylko ekspert.

Cztery wnioski

1

Intuicja potrzebuje narzędzi.

Interaktywna wizualizacja buduje obraz, którego nie da tablica.

2

AI tworzy materiały — w godzinę.

Wykładowca robi to sam, bez zespołu programistów.

3

Rola nauczyciela rośnie, nie maleje.

Z nadawcy wzorów — w projektanta doświadczeń i eksperta.

4

Wiedza dziedzinowa jest niezbędna.

AI może się mylić. Tylko ekspert wyłapie błąd merytoryczny — krytyczne myślenie to nie opcja, to wymóg.

Wypróbuj animacje!

<https://animacje-matematyczne.github.io>

Dziękujemy za uwagę. **Chętnie odpowiemy na pytania.**